

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/126/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915010604
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavoj Sendecký
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6915010604.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Slavoj Sendeckého a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Jozefa Ryanta, v trestnej veci obvineného C. K., pre prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 30. novembra 2016, o sťažnosti okresného prokurátora, proti uzneseniu Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 05.10.2016 sp.zn. 11T/68/2015 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e napadnuté uznesenie a u k l a d á súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu v Rimavskej Sobote zo dňa 05.10.2016 sp.zn. 11T/68/2015 bola podľa § 241 ods. 1 písm. b) Tr. por. v spojení s § 214 ods. 1 Tr. por. postúpená trestná vec proti obvinenému C. K., nar. XX.XX.XXXX v T. B., trvale bytom T. B., J. A. XXXX/XX, ktorá je vedená na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp.zn. 11T/68/2015, kde je trestne stíhaný z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v dobe od 19.12.2014 do 10.08.2015 bez právneho titulu užíval byt č. XX na ôsmom poschodí, na Ul. J. A. XXXX/XX v T. B. bez súhlasu majiteľa bytu R. D., ktorý je majiteľom uvedeného bytu podľa listu vlastníctva XXX k.ú., C., obec T. B., a to aj napriek tomu, že bol majiteľom R. D. vyzvaný na vypratanie bytu,

Okresnému úradu v Rimavskej Sobote na prejednanie ako priestupok na úseku hospodárenia s bytmi a s nebytovými priestormi podľa § 26 ods. 1 Zákona o priestupkoch č. 372/1990.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť okresný prokurátor. V písomných dôvodoch uviedol, že s rozhodnutím prvostupňového súdu sa nestotožňuje, pretože je v rozpore so zisteným skutkovým stavom a právne úvahy súdu ohľadom vyhodnotenia konania obžalovaného len ako priestupku, nemajú oporu v príslušných hmotných ustanoveniach Trestného zákona, ako aj v zistenom skutkovom stave.

Zdôraznil, že vo veci 3T/23/2015 bola na obžalovaného C. K. podaná obžaloba pre prečin podľa § 218 ods. 1 Tr. zák. za taký istý skutok, časovo vymedzený od 01.11.2014 do 19.12.2014, kedy obžalovaný neoprávnené užíval byt po dobu jedného mesiaca a 19 dní. Keď okresný súd túto trestnú vec na základe právneho názoru krajského súdu postúpil na prejednanie priestupku, prokuratúra nepodala sťažnosť, lebo sa stotožnila s tým, že pre krátkosť času možno aplikovať princíp ultima ratio podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. a vec je možné prejednať ako priestupok, a preto nepodala sťažnosť proti tomuto uzneseniu. K rozhodnutiu o postúpení predmetnej veci 3T/23/2015 došlo 13.01.2016.

Medzitým dňa 10.11.2015 bola na obžalovaného podaná za obdobný skutok ďalšia obžaloba vo veci 11T/68/2015, kde časové obdobie protiprávneho užívania bytu bolo od 19.12.2014 do 10.08.2015, teda ide o dobu zhruba osem mesiacov, čo v žiadnom prípade nemožno posúdiť ako krátkodobú. Je zrejmé, že obvinený napriek tomu, že vo veci 3T/23/2015 voči nemu bežalo konanie na súde, ani pod hrozbou

tohto trestného konania neupustil od svojho protiprávneho konania a naďalej v tomto pokračoval, v dôsledku čoho bola na neho podaná ďalšia obžaloba a až dňa 15.12.2015, teda potom, ako na neho bola podaná druhá obžaloba, odovzdal kľúče od bytu exekútorovi a byt vypratal. Neobstojí preto právna úvaha súdu, že poškodený sa mal spoliehať na civilné konanie a čakať na právoplatnosť rozhodnutia ohľadom povinnosti vypratať byt, nakoľko, ako sám súd konštatuje, toto sa stalo právoplatným až 03.02.2016 a keby nebolo došlo k trestnému stíhaniu obžalovaného v dvoch veciach, zrejme by byt nebol vypratal.

Tieto okolnosti prípadu, kde poškodený využil prostriedky občianskeho práva na ochranu svojich práv, pričom nedošlo k zjednaniu nápravy, a preto bol nútený obrátiť sa na orgány činné v trestnom konaní, nasvedčujú tomu, že v tomto prípade nebolo namieste uplatňovať zásadu ultima ratio a ust. § 10 ods. 2 Tr. zák., lebo poškodený by sa vymoženia svojho práva zrejme nebol domohol. Vyslovil názor, že keď si poškodený chráni svoje práva konaním v civilnom sporovom konaní a toto konanie trvá neprímerane dlhú dobu a porušenie práv poškodeného sústavne trvá, nemožno mu klásť za vinu alebo inak povedané, zbaviť ho možnosti domáhať sa ochrany svojich práv v trestnom konaní podávaním trestného oznámenia. V prípade stotožnenia sa s názorom, že pokiaľ beží civilno sporový proces, treba vyčkať na jeho koniec a až následne, ak nedôjde k naplneniu rozsudku, použiť prostriedky trestného práva, by mohlo dôjsť k absurdnej situácii, že v prípade skončenia civilného sporového konania po desiatich rokoch, by z hľadiska trestného práva, konanie podozrivej osoby bolo premičané.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný bol v pozícii obžalovaného za obdobný skutok a napriek tomu po podaní obžaloby pokračoval v protiprávnom konaní, ktoré trvalo osem mesiacov, nemožno hodnotiť tieto okolnosti v jeho prospech, práve naopak, okresný súd mal prihliadnuť na tú skutočnosť, že obžalovaný napriek hrozbe trestného konania pokračoval v protiprávnom konaní po dlhšiu dobu, jeho postoj neovplyvnilo ani prebiehajúce civilné sporové konanie, čo samo o sebe nasvedčuje skutočnosti, že nie je na mieste aplikovať ust. § 10 ods. 2 Tr. zák. Pokiaľ niekto nemôže užívať svoj byt po dobu osem mesiacov, ide zrejme už o taký vážny zásah do majetkových práv poškodeného, že v žiadnom prípade nie je možné takéto konanie posúdiť ako priestupok.

Navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

K dôvodom sťažnosti okresného prokurátora sa vyjadril aj obžalovaný C. K., ktorý sťažnosť navrhol zamietnuť a dodal, že z jeho strany išlo len o príležitostné prespanie, bez ohľadu na čas, teda nejde o užívanie bytu a nebránil vlastníkovi v jeho právach. Záverom dodal, že vlastník bytu nie osem mesiacov, ale ďalších dvanásť mesiacov nebýva v byte a asi sa bojí, že v civilnom konaní nebude úspešný.

Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Týmto postupom zistil, že sťažnosť okresného prokurátora je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou (§ 183 ods. 1, ods. 2, § 186 ods. 1 Tr. por.) a aj v zákonnej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.).

Na základe tohto postupu odvolací súd zistil, že sťažnosť okresného prokurátora má oporu v zákone a dôvody, ktoré uviedol v písomnom vyhotovení sťažnosti, možno v plnej miere akceptovať.

Hneď úvodom treba zdôrazniť, že dôvody, na ktoré poukázal okresný prokurátor v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, sú akceptovateľné a odvolací súd sa s nimi vo všetkých smeroch stotožnil a keďže k nim niet čo uviesť, v podrobnostiach na ne odkazuje.

Trestného činu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru sa dopustí páchatel', ktorý protiprávne obsadí alebo užíva dom alebo byt iného alebo kto oprávnenej osobe v užívaní domu alebo bytu neoprávnené bráni.

Objektom tohto trestného činu je výkon práv, spojených s vlastníctvom domu alebo bytu. Objektívna stránka spočíva v alternatívnom neoprávnenom obsadení alebo užívaní bytu alebo domu, poprípade neoprávnenom bránení oprávnenej osobe v užívaní domu alebo bytu. Subjekt je všeobecný, páchatel'om pri trestnom čine v zmysle § 218 Tr. zák. môže byť ktorákoľvek trestne zodpovedná osoba. Pri subjektívnej stránke sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Protiprávnym obsadením sa rozumie akékoľvek vniknutie alebo zotrvanie v dome alebo v byte bez právneho dôvodu. Obsadením sa však chápe v zmysle tohto ustanovenia dlhší stav, hoci aj prechodný. Obsadenie je faktické vylúčenie vlastníka, resp. oprávneného nájomcu z výkonu ich práv na byt alebo dom. Protiprávne môže byť obsadený, resp. užívaný celý byt alebo dom, ale aj jeho časť. Zabránenie v užívaní domu alebo bytu treba považovať akýkoľvek neoprávnené a podstatné rušenie výkonu užívacieho práva oprávnenej osobe (napríklad znemožnenie prístupu do domu, výmena zámkov a podobne). Oprávnenou osobou je predovšetkým vlastník domu alebo bytu, pokiaľ je zároveň aj užívateľom. Právo byt alebo dom užívať mu vyplýva z vlastníckeho práva. Neoprávneným bránením v užívaní bytu sa rozumie akýkoľvek neoprávnená zásah do práva oprávnenej osoby, ktorý je jej znemožňuje alebo podstatne sťažuje riadne a obvyklým

spôsobom byt užívať. Za neoprávnené bránenie v užívaní domu alebo bytu je potrebné považovať i prípad, kedy sa doterajší nájomca domu alebo bytu po skončení nájmu, odmietne vysťahovať a dom alebo byt vypratať a vypratany ho predať vlastníkovi. To platí bez ohľadu na skutočnosť, či sa chce vlastník domu alebo bytu do neho po skončení doterajšieho nájmu sám nasťahovať alebo či dom alebo byt chce ďalej prenajať novému nájomcovi.

Zo spisového materiálu zatiaľ vyplýva, že vlastníkovi bytu bolo zo strany obžalovaného bránené v riadnom užívaní bytu v zmysle vyššie citovaného

Pre zdôraznenie odvolací súd poznamenáva, že je síce pravdou, že odvolací súd v rozhodnutí zo dňa 13.08.2015 sp.zn. 2To/76/2015, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote sp.zn. 3T/23/2015 zo dňa 10.06.2015 v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie a v odôvodnení argumentoval aj tým, že súdy v trestnom konaní by nemali nahrádzať činnosť súdov v civilnom konaní a to tie, ktoré plynú zo súkromnoprávných vzťahov a ktoré sa nevymykajú z bežne sa vyskytujúcich prípadov, avšak skutková podstata konania v tom čase obvineného C. K. bola odlišná, nakoľko protiprávneho konania sa mal dopustiť v dobe od 01.11.2014 do 19.12.2014, teda pomerne krátku dobu. V tejto trestnej veci však ide o obdobie od 19.12.2014 do 10.08.2015, kedy mal obžalovaný C. K. protiprávne užívať byt iného, resp. neoprávnené mu brániť v užívaní bytu, čo z časového hľadiska sa absolútne nedá porovnať.

Na základe týchto skutočností potom odvolací súd dospel k záveru, že vyššie citované rozhodnutie odvolacieho súdu nie je možné na daný prípad aplikovať.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa je predčasné a sťažnosť okresného prokurátora plne dôvodná, odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.